



Bruksela, dnia 26 stycznia 2016 r.

## KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu  
przy Unii Europejskiej

**Sprawozdanie nr 1/2016**

### **SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Strasburg, 18-21 stycznia 2016 r.**

**Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 18-21 stycznia br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono poniższe ustalenia:**

1. **INSTYTUCJE** - Otwarcie sesji styczniowej: Schulz potępił ataki terrorystyczne w Stambule i Wagadugu
2. **PRAWA PODSTAWOWE / WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Debata poselska z premierem Beatą Szydło na temat praworządności w Polsce
3. **WSPÓLPRACA SĄDOWA / WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE / STOSUNKI ZEWNĘTRZNE / BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA** - Debata o walce z terroryzmem: Państwa członkowskie muszą sobie bardziej ufać
4. **INSTYTUCJE** - Podsumowanie prezydencji luksemburskiej
5. **INSTYTUCJE** - Prezydencją holenderska: konkretne rezultaty w walce ze sceptycyzmem, uchodźcy priorytetem
6. **INSTYTUCJE** - Omówienie grudniowego posiedzenia Rady Europejskiej
7. **BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA** - Klauzula wzajemnej obrony: jaka rola UE?
8. **SPRAWY ZAGRANICZNE** - Zgoda PE na ratyfikację układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między UE a Kosowem
9. **SPRAWY ZAGRANICZNE** - PE wzywa Mołdawię, Gruzję i Ukrainę do kontynuowania reform a Rosję do opuszczenia Ukrainy, Gruzji i Mołdawii
10. **ŚRODOWISKO / ZDROWIE PUBLICZNE** - Zatwierdzono skład i zadania parlamentarnej komisji śledczej do spraw fałszowania testów emisji spalin
11. **ZDROWIE PUBLICZNE** - Mniej cukru w jedzeniu dla niemowląt
12. **RYNEK CYFROWY** - PE wzywa do wzmocnienia europejskiego rynku cyfrowego

## **1. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji styczniowej: Schulz potępił ataki terrorystyczne w Stambule i Wagadugu**

**Prezydent Schulz potępił ataki terrorystyczne w Stambule i Wagadugu z 12 i 15 stycznia i wezwał do wzmocnienia na poziomie unijnym współpracy w zwalczaniu terroryzmu. Powinna ona objąć działania policji, podejmowane z poszanowaniem praworządności i wartości demokratycznych.**

Nowy rok rozpoczął się tak, jak stary się zakończył: aktami bestialskiej przemocy i poczuciem głębokiego smutku. Po kolejnych brutalnych atakach w Paryżu, Kopenhadze, Tunisie, Dżakarcie i w innych miejscach, terroryści uderzyli 12 stycznia w samo serce Stambułu, w Turcji, zabijając dziesięciu unijnych, niemieckich obywateli i raniąc dziewięciu, kilku ciężko. W ataku 15 stycznia w Wagadugu, w Burkina Faso, zginęło ponad dwa tuziny osób z siedmiu krajów i pięćdziesięciu rannych, przypomniał Schulz.

Przekazał w imieniu Parlament kondolencje rodzinom i bliskim ofiar, a rannym życzenia szybkiego powrotu do zdrowia.

„Ten terroryzm bez granic wymierzony jest w naszą wolność i zagraża nam wszystkim, w Turcji, w Europie i wszędzie indziej. Nie możemy dać się zastraszyć tym cynicznym mordercom” - powiedział Schulz, podkreślając potrzebę wzmocnienia w UE współpracy w zwalczaniu terroryzmu.

## **2. PRAWA PODSTAWOWE / WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Debata poselska z premierem Beatą Szydło na temat praworządności w Polsce**



Premier Beata Szydło podczas dyskusji z posłami o rządach prawa w Polsce.

**Decyzja Komisji Europejskiej o rozpoczęciu dialogu z władzami polskimi na temat praworządności i niezależności mediów w Polsce** była we wtorek przedmiotem dyskusji na posiedzeniu plenarnym. W debacie uczestniczyła premier Beata Szydło. Część przedstawicieli klubów politycznych skrytykowała rząd za lekceważenie zasad demokratycznych, inni z kolei zgodzili się z opinią premier Szydło, że praworządność nie jest w Polsce zagrożona.

Przewodniczący Martin Schulz, otwierając debatę powiedział, że „rządy prawa czy mechanizmy politycznej kontroli i równowagi władz w państwie, to nie jest kwestia procedury. One mają kluczowe znaczenie dla europejskiej demokracji i modelu społeczeństwa.”

**Bert Koenders**, holenderski minister spraw zagranicznych (reprezentujący prezydencję Rady UE) powiedział: „Unia Europejska to nie tylko wspólny rynek. Unia opiera się na wspólnych wartościach - rządach prawa, demokracji i praw podstawowych. Ale nie są nam one dane raz na zawsze, nie raz odczuliśmy to na własnej skórze”. Wezwał do "otwartej dyskusji" na ten temat, bo zwłaszcza "w czasach zmian" wartości tych trzeba bronić.

Pełne wystąpienie: <http://audiovisual.europarl.europa.eu/Assetdetail.aspx?id=326c6295-41ce-4ad3-b56e-a591011851bf> )

Pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, **Frans Timmermans**, wyjaśnił, „dlaczego Komisja postanowiła ocenić sytuację w Polsce”, i jakie zamierza "czynić postępy w konstruktywnym i opartym na faktach dialogu ze stroną polską, aby zapobiec powstaniu systemowemu zagrożeniu praworządności”.

Pełne wystąpienie: <http://audiovisual.europarl.europa.eu/Assetdetail.aspx?id=6a552588-80fc-496b-9043-a5910118572d>

Premier **Beata Szydło** przekonywała, że rządy prawa nie zostały w Polsce naruszone. „Wprowadzamy w Polsce zmiany, dlatego, że w wyniku demokratycznych wyborów (...) polscy obywatele zdecydowali, by właśnie takie zmiany, które zostały zaproponowane przez mój obóz rządzący, zostały wdrożone”. Podkreśliła, że zmiany te wprowadzane są z poszanowaniem polskiej Konstytucji i traktatów europejskich. (...) Premier wyraziła pogląd, że „spór o Trybunał Konstytucyjny w Polsce jest polityczny, a nie merytoryczny”, uznała, że jako taki "jest wewnętrzną sprawą Polski", i zapowiedziała gotowość do rozmów z opozycją. Pełne wystąpienie: [część 1](#) i [część 2](#)).

**Esteban González Pons** (EPP, Hiszpania) zauważył, że najgorszy autorytaryzm zawsze „pochodzi z wewnątrz” i ostrzegł, że „atak na władzę sądowniczą i kontrolowanie środków masowego przekazu może być pierwszym krokiem w kierunku niszczenia demokracji”.

Podkreślił w imieniu swego klubu, że „naszym jedynym celem jest wyjaśnienie, czy wartości europejskie są zagrożone” i zapewnił, że „nikt nie chce kary prewencyjnej dla Polski”. (Pełne wystąpienie).

**Gianni Pittella** (S&D, Włochy) zauważył, że niezależność sądów i mediów są absolutnie konieczne dla demokracji w UE. Powiedział, że jego klub jest zaniepokojony ewolucją sposobu sprawowania rządów w Polsce, niezgodną z historią kraju i jego walki z dyktaturą. (Obejrzyj pełne wystąpienie)

**Syed Kamall** (ECR, Wielka Brytania) powiedział, że „po rozmowach z polskimi posłami do Parlamentu Europejskiego” jest dla niego „oczywiste, że polskie władze nie zamierzają podważać pluralizmu mediów” i zapytał, dlaczego Komisja i posłowie nie skarżyli się na nieprawidłowości dotyczące Trybunału Konstytucyjnego do jakich dochodziło za poprzedniego rządu. (Pełne wystąpienie)

**Guy Verhofstadt** (ALDE, Belgia) zwrócił się do premier Szydło: „Pani partia wygrała wybory i ma silny mandat. Ma Pani prawo do przekształcenia krajobrazu medialnego i reformowania służby cywilnej. Ale tylko wtedy, gdy nie używa Pani lub nadużywa znacznej większości sejmowej do demontażu mechanizmów kontroli i równowagi w państwie. Jest to sprzeczne z konstytucją i nie było zapowiedziane w programie partii”. (Pełne wystąpienie)

**Gabriele Zimmer** (GUE / NGL, Niemcy) (GUE / NGL, Niemcy) uznała, że „neoliberalne reformy, które były warunkiem koniecznym członkostwa w UE, nie wszystkim przyniosły dobrobyt (...). W wyniku tego wiele osób w Polsce czyni Unię odpowiedzialną za socjalne podziały w społeczeństwie.” (Pełne wystąpienie)

„Oprócz obaw o praworządność w Polsce, martwimy się o UE jako całość”, powiedziała **Rebecca Harms** (Zieloni / EFA, Niemcy), dodając, że rządowa większość nie powinna dyktować swych decyzji nie starając się nawiązać dialogu z opozycją. (Pełne wystąpienie)

„Sprawy polskie powinny być rozwiązane w Polsce i przez Polaków”, powiedział **Jarosław Iwaszkiewicz** (EFDD, Polska). Uznał, że „ta debata jest niepotrzebna i nieuzasadniona, ale ma jedną zaletę: dzięki niej eurosceptycyzm będzie rosnać”. (Pełne wystąpienie)

**Michał Marusik** (ENF, Polska) powiedział, że krytyka Polski to w istocie znak, że jest polskie interesy są chronione a obecna debata stanowi nieuzasadnioną ingerencję UE w wewnętrzne sprawy Polski.

- **Dlaczego posłowie debatują o sytuacji praworządności w Polsce**

Nowy rząd Prawa i Sprawiedliwości wprowadził w ostatnim czasie szereg reform – w tym związaną z funkcjonowaniem Trybunału Konstytucyjnego oraz mediów publicznych. Zdaniem krytyków reformy przeczą zasadzie równoważenia się głównych organów państwa.

W ostatnim czasie w Polsce miały miejsce demonstracje społeczne, a 13 stycznia Komisja Europejska wszczęła w sprawie Polski pierwszy etap unijnej procedury na rzecz umocnienia praworządności – KE podjęła taką decyzję po raz pierwszy odkąd procedura została ustanowiona.

Parlament Europejski - jedyny organ UE pochodzący z wyborów powszechnych, Komisja Europejska, której państwa członkowskie powierzyły rolę strażnika traktatów, i Rada, w której skład wchodzi przedstawiciele państw członkowskich, są odpowiedzialne za zagwarantowanie, że wspólne zasady i wartości, na których opiera się UE są respektowane.

### ***Rola Parlamentu Europejskiego***

Parlament Europejski ma prawo do przeprowadzania debat związanych z bieżącymi sprawami i sprawami szczególnej wagi. W grudniu 2015 roku Konferencja Przewodniczących (złożona z przewodniczącego PE, przewodniczących grup politycznych oraz przedstawicieli posłów niezrzeszonych) podjęła decyzję o włączeniu debaty o sytuacji w Polsce do porządku obrad styczniowej sesji plenarnej.

Głosowanie nad rezolucją ws. Polski jest planowane na sesji plenarnej w lutym (1-4 luty).

### **3. WSPÓLPRACA SĄDOWA / WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE / STOSUNKI ZEWNĘTRZNE / BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA - Debata o walce z terroryzmem: Państwa członkowskie muszą sobie bardziej ufać**

**Dzień po atakach w Pakistanie posłowie dyskutowali o skutecznych sposobach walki z zagrożeniem terrorystycznym. Uczestniczący w debacie posłowie, przedstawiciele Komisji Europejskiej i rządów państw członkowskich podkreślali znaczenie wymiany informacji i potrzebę wzmocnienia kontroli granicznych oraz wezwali państwa członkowskie do wzmocnienia współpracy.**

**Bert Koenders** mówił, że wymiana informacji i współpraca operacyjna są priorytetami Rady i zacytował wstępne porozumienie ws. rejestrów danych pasażerów (PNR) jako przykład: „Porozumienie ws. rejestrów danych pasażerów UE będzie wspierać policję i agencje

wywiadowcze w śledzeniu potencjalnych terrorystów i przestępców poprzez dostęp do danych pasażerów”.



Od góry od lewej: Ioan Mircea Pașcu (wiceszef PE), Bert Koenders, Dimitris Avramopoulos, Elisavet Vozemberg-Vrionidi, Birgit Sippel, Petr Ježek, Angel Dzhambazki, Inês Cristina Zuber, Jan Philipp Albrecht, Steven Woolfe, Vicky Maeijer i Lampros Fountoulis

- **Współpraca**

Państwa członkowskie muszą pracować ze sobą i państwami trzecimi, by walczyć z terroryzmem – podkreślało wielu mówców.

Holenderski minister spraw zagranicznych **Koenders** reprezentujący rządy państw członkowskich, powiedział: „Sądząc po ostatnich wydarzeniach, zagrożenie terrorystyczne rośnie nie tylko w UE, ale i w jej sąsiedztwie i (na świecie)”.

Komisarz ds. migracji i spraw wewnętrznych **Dimitris Avramopoulos** powiedział: „(Państwa członkowskie) muszą sobie bardziej ufać, częściej wymieniać się informacjami między sobą i z Europolem. Zagrożenia są wspólne i nasze podejście do nich również

powinno być wspólne. To nie konkurencja; wzmacniamy się wzajemnie, jeśli współpracujemy”.

Do tej kwestii odniósł się także komisarz Avramopoulos: „Osobiście mogę powiedzieć, że nie jestem zadowolony z dotychczasowej współpracy. Niestety większość państw członkowskich stara się zatrzymać informacje dla siebie”.

**Jan Philipp Albrecht** (Zieloni/EFA, Niemcy) wezwał państwa członkowskie do podjęcia odpowiedzialności: „To państwa członkowskie zablokowały wiele środków mających na celu ustanowienie wspólnych standardów w obszarze współpracy w dziedzinie zorganizowanej przestępczości i terroryzmu, zwłaszcza wymianie informacji między instytucjami i władzami państw członkowskich i Europolem i innymi agencjami na poziomie europejskim. To nadal nie działa”.

**Angel Dzhambazki** (ECR, Bułgaria) podkreślił rolę państw trzecich: „Niestety organizacje terrorystyczne są niedoceniane, radykalizacja jest niedoceniana, a multikulturalizm poniósł porażkę, niestety wiele państw kontynuuje nieodpowiedzialną politykę wobec państw takich jak Turcja, Arabia Saudyjska i Katar, które sponsorują organizacje terrorystyczne. Czas to zakończyć”.

- **Migracja**

Migracja okazała się kontrowersyjnym zagadnieniem dla debatujących. Wiele osób uważa, że terroryści mogą wykorzystać kryzys migracyjny, by przedostać się do Europy.

**Elissavet Vozemberg-Vrionidi** (EPP, Grecja) ostrzegła przed łączeniem migracji z terroryzmem: „Te dwa zjawiska nie powinny być ze sobą związane”.

**Steven Woolfe** (EFDD, Wielka Brytania) powiedział: „Większość migrantów to migranci ekonomiczni, większość osób ubiegających się o azyl to rzeczywiście osoby uciekające przed wojną”.

**Vicky Maeijer** (ENF, Holandia) podkreśliła znaczenie kontroli granicznych: „Jeśli chcecie chronić Europejczyków, to czas na to, by zaakceptować, że jedynym rozwiązaniem jest zamknięcie granic i odesłanie tzw. osób ubiegających się o azyl”.

**Lampros Fountoulis** (niezrzeszony, Grecja) powiedział: „Europejskie państwa zezwoliły na terroryzm na europejskich ulicach (...). Widzimy rasizm i wszystkie inne zjawiska. Potrzebujemy rozsądnych sposobów walki z terroryzmem”.

- **Potrzeba zrównoważonych środków**

Posłowie wskazywali, że potrzeba środków do walki z terroryzmem, ale wielu ostrzegło, że muszą być one sprawiedliwe i zrównoważone.

**Birgit Sippel** (S&D, Niemcy) powiedziała, że potrzebna jest unijna definicja aktów terrorystycznych i innych przestępstw. „Zawsze trzeba zagwarantować sprawiedliwe procedury w taki sposób, by sprawy nie upadały ze względu na niewystarczające dowody”.

**Petr Ježek** (ALDE, Czechy) wezwał do wdrożenia środków promowania naszego wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa, ale podkreślił: „Oczywiście te środki powinny być efektywne, ale nie nadmierne”.

**Inês Cristina Zuber** (GUE/NGL, Portugalia) ostrzegła, że środki przyjęte do walki z terroryzmem, mogą podważyć wolności: „Są nieodłączną częścią militaryzacji i wojny, które prowadzą do rasizmu i ksenofobii”. Dodała, że trzeba skończyć z ingerencją w sprawy suwerennych państw, co jej zdaniem jest jedną z przyczyn terroryzmu.

#### **4. INSTYTUCJE - Podsumowanie prezydencji luksemburskiej**



Xavier Bettel, premier Luksemburga

Kryzys migracyjny, brak służb UE do współpracy w zwalczaniu terroryzmu i kwestie orzeczeń ws. podatków zdominowały debatę podsumowującą prezydencję luksemburską z



udziałem przewodniczącego Komisji Jean-Claude Junckera i premiera Luksemburga Xaviera Bettela.

Premier Luksemburga Xavier Bettel podsumowując półroczne przewodnictwo jego kraju w Radzie UE, skupił się na działaniach dotyczących kryzysu migracyjnego.

Premier Bettel stwierdził, że obecnie konieczne jest wdrożenie już zatwierdzonych działań dotyczących kryzysu migracyjnego. „Wiemy, że chodzi o utrzymanie strefy Schengen. Może ona funkcjonować tylko wtedy, gdy zasady będą respektowane” - mówił premier Luksemburga. Jego zdaniem państwa UE nie wyczerpały jeszcze wszystkich możliwości zaradzenia napływowi uchodźców, jakie wynikają z kodeksu granicznego strefy Schengen. „Ważne jest, byśmy zmniejszyli napływ migrantów, w przeciwnym wypadku opinia publiczna się od nas odwróci” - wskazywał premier Bettel. Jak zaznaczył, wszystkie państwa członkowskie muszą uczestniczyć w działaniach w tej sprawie. Bettel zwracał uwagę, że wywiązywanie się ze zobowiązań, to także kwestia solidarności między państwami UE. „Solidarność w historii naszej Unii nie idzie tylko w jednym kierunku. Musimy umieć dawać, a nie tylko spodziewać się, że coś dostaniemy” - podkreślał.

Przewodniczący Komisji Europejskiej (również biorący udział w debacie) przekonywał, że UE ma teraz nowe narzędzia i będzie w stanie skuteczniej i w sposób bardziej uporządkowany stawić czoło napływowi migrantów. Zaznaczył w tym kontekście, że hotspoty, relokacja, wspólna unijna straż graniczna i przybrzeżna, to elementy ze sobą powiązane. „Dopiero wszystkie te elementy razem pozwolą nam stawić czoło fali uchodźców, fali migrantów i zmniejszyć ryzyko (załamania się) strefy Schengen” - wskazywał Juncker. Jego zdaniem dalszy rozwój wydarzeń, to „być albo nie być dla strefy”. Zwracał uwagę, że obecnie lekką ręką przywraca się kontrole na wewnętrznych granicach Schengen, co może powodować ogromne koszty i postawić pod znakiem zapytania funkcjonowanie strefy euro.

**Przewodniczący KE Jean-Claude Juncker przestrzegł przed olbrzymimi kosztami gospodarczymi upadku strefy Schengen.** „Strefa Schengen jest zagrożona, ponieważ zamykane są granice Europy; gdy zamkniemy wszystkie z nich, zdamy sobie sprawę z tego, jak olbrzymi będzie koszt zniesienia strefy Schengen” - mówił Juncker. Jak podkreślał w UE, 1,7 mln ludzi to pracownicy, którzy mieszkają w innym kraju niż pracują. Wskazywał, że samo wprowadzenie kontroli granicznych między Danią a Szwecją to koszt ok. 300 mln euro. Szef KE zwracał uwagę, że dodatkowe miliony euro to koszty wynikające z kolejek, w jakich na granicach stoją samochody ciężarowe. „Już w tej chwili widzimy, że nasz rynek cierpi ze względu na wprowadzone działania. Nie możemy w tej chwili nad tym zapanować” - przyznał. Kolejny raz powtórzył, że bez wspólnego rynku i otwartych granic pod znakiem

zapytania stanie posiadanie przez część państw UE wspólnej waluty. „Jeśli chcemy zachować strefę Schengen, to musimy jak najpilniej wprowadzić system kontroli granic zewnętrznych i morskich” - oświadczył Juncker. Poinformował, że KE chce, by państwa członkowskie (Rada UE) i europarlament przyspieszyły tempo prac. Dodał, że ministrowie państw unijnych odpowiedzialni za sprawy wewnętrzne będą się spotykać co najmniej raz w miesiącu, by przyspieszyć prace w tej sprawie. Wyraził też nadzieję, że bardzo szybko powstanie tekst prawny dotyczący legalnej migracji do UE. „Sądzę, że bezpieczne granice wewnętrzne, zabezpieczone granice zewnętrzne i legalna migracja to ściśle powiązane ze sobą wątki” - oświadczył Juncker.

*Więcej w oddzielnym sprawozdaniu nt. debat podczas tej sesji PE.*

## **5. INSTYTUCJE - Prezydencją holenderską: konkretne rezultaty w walce ze sceptycyzmem, uchodźcy priorytetem**



Dotrzymywanie obietnic i trwanie przy umowach powinno być normą w Europie, powiedział Premier Mark Rutte rozpoczynając debatę o priorytetach Prezydencji holenderskiej w Radzie

**„Musimy osiągać konkretne rezultaty i mieć pewność, że są one widoczne, aby przeciwstawiać się rosnącemu w Europie sceptycyzmowi. Dotrzymywanie obietnic i trwanie przy zawartych umowach powinno być europejską normą. Umowa to umowa”, powiedział Premier Holandii Mark Rutte, podczas pierwszej debaty Prezydencji holenderskiej w Radzie, w Strasburgu, w dniu 20 stycznia br.**

**Zgodnie z deklaracją M. Rutte najważniejszym wyzwaniem półrocznej prezydencji holenderskiej będzie rozwiązywanie problemów związanych z kryzysem uchodźczym.**

Premier Rutte powiedział, że umowy z Turcją powinny być szybko wykonywane, aby złagodzić presję na granice zewnętrzne UE. „Musimy zaproponować uchodźcom alternatywę humanitarną wobec ryzyka, które podejmują decydując się na ucieczkę do Europy na łodziach. Musimy zapewnić, że będą dobrze, bezpiecznie przyjmowani w tym regionie (w którym są). Musimy przywrócić kontrolę na granicach Europy, szczególnie w Grecji” - wymienił szef holenderskiego rządu. Wskazując na konieczność większej współodpowiedzialności w tej sprawie w ramach całej UE, Rutte podkreślił, że potrzeba też znacznego zmniejszenia napływu liczby uchodźców do UE w najbliższych 6-8 tygodniach. Podkreślił, jak ważne jest utrzymywanie pod kontrolą zewnętrznych granic UE, zwłaszcza w Grecji, stworzenie centrów recepcyjnych (tzw. hot spots) oraz uporanie się z rejestracją uchodźców. „Obecna liczba uchodźców powinna się zmniejszyć. Mamy coraz mniej czasu, potrzebujemy znaczącego spadku w ciągu kolejnych sześciu do ośmiu tygodni”.

Inne priorytety prezydencji to, min.: wspomaganie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, wzmocnienie stabilności strefy euro, stwarzanie nowych możliwości rynkowych (cyfryzacja i usługi) oraz redukcja „nadmiernych regulacji, które ograniczają firmy i ludzi”.

*Więcej w oddzielnym sprawozdaniu nt. debaty podczas tej sesji PE.*

## **6. INSTYTUCJE - Omówienie grudniowego posiedzenia Rady Europejskiej**

W debacie podsumowującej przebieg grudniowej Rady Europejskiej **Przewodniczący Donald Tusk** ostrzegł przed rozpadem strefy Schengen. Unia Europejska ma nie więcej, niż dwa miesiące, by zapanować nad kryzysem migracyjnym; jeśli strategia Unii w tej sprawie będzie nieskuteczna, grozi nam rozpad strefy Schengen - ostrzegł przewodniczący Rady Europejskiej. „Zgadzam się z opinią premiera Holandii Marka Rutte, że mamy nie więcej niż dwa miesiące, by opanować sytuację. Nie są zachęcające statystyki Fronteksu, które mówią o ponad dwóch tysiącach osób przybywających do UE dziennie” - powiedział Tusk, relacjonując europosłom w Strasburgu wyniki grudniowego szczytu UE, którego głównym tematem był kryzys migracyjny.

Przewodniczący RE dodał, że marcowy szczyt UE będzie „ostatnim momentem, by przekonać się, czy nasza strategia działa”. „Jeśli nie, to staniemy w obliczu poważnych konsekwencji, jak upadek strefy Schengen. Na pewno taka alternatywa nie jest dobra, dlatego apeluję do krajów UE o pełne wdrożenie naszej strategii” – podsumował przewodniczący Tusk. Tusk powtórzył, że warunkiem koniecznym dla skutecznej polityki migracyjnej UE jest ochrona granic zewnętrznych. „Jeśli nie będziemy w stanie właściwie chronić naszej

granicy zewnętrznej, to poniesiemy porażkę jako wspólnota polityczna” - ocenił przewodniczący Tusk.

- **Więcej optymizmu**

Jego zdaniem po decyzjach grudniowego szczytu Unii „możemy być nieco bardziej optymistyczni w tej sprawie”, bo wszyscy przywódcy uznali, iż ochrona strefy Schengen wymaga trudnych decyzji i zgodzili się szybko przeanalizować propozycję Komisji Europejskiej w sprawie utworzenia wspólnej straży granicznej i przybrzeżnej.

„Także zgoda Grecji na rozmieszczenie zespołów szybkiej interwencji na granicach (RABIT) to znak, że zaczęliśmy iść we właściwym kierunku w sferze ochrony naszych granic” - ocenił przewodniczący Tusk.

Przyznał jednak, że „na wielu frontach ciągle jest deficyt działań”. Dotyczy to, jak mówił, utworzenia w Grecji i we Włoszech tzw. hotspotów, czyli punktów rejestracji uchodźców, odsyłania nielegalnych imigrantów do krajów pochodzenia, a także realizacji uzgodnionego w listopadzie przez UE i Turcję planu działań, który ma pomóc zahamować falę migracji do UE.

- **Szef KE: kryzys to wina krajów UE**

Z kolei przewodniczący Komisji Europejskiej **Jean-Claude Juncker** wprost obarczył rządy krajów unijnych odpowiedzialnością za brak rozwiązania kryzysu migracyjnego.

„Jeśli kraje członkowskie wdrażałyby działania, które zaproponowaliśmy, byłibyśmy dziś w dużo lepszej sytuacji” - powiedział Juncker, przekonując, że KE zaproponowała „prawdziwie europejską odpowiedź na kryzys migracyjny”.

„Kraje członkowskie muszą zdwoić swoje wysiłki - dodał. - Tylko więcej europejskiej solidarności pomoże UE przezwyciężyć wiele kryzysów, w obliczu których stoi” - ocenił Juncker.

Jesienią ub. roku UE zgodziła się na propozycję KE w sprawie nadzwyczajnej relokacji 160 tysięcy uchodźców docierających do Włoch i Grecji. Od października program relokacji nie działa jednak zgodnie z oczekiwaniami; udało się przesiedlić jedynie nieco ponad 4200 uchodźców, a rejestracja uchodźców i odsyłanie nielegalnych imigrantów przebiega bardzo opornie. Do UE ciągle napływa fala migrantów, dla których celem są najczęściej Niemcy.

Kilka unijnych krajów wprowadziło tymczasowo kontrole na wewnętrznych granicach w UE w związku z falą migracyjną.

- **Postulaty Londynu**

Grudniowy szczyt UE poświęcony był też brytyjskim propozycjom reformy UE i zaplanowanemu referendum w sprawie członkostwa Wielkiej Brytanii. Donald Tusk zapowiedział, że przed lutym szczytem Unii przedstawi przywódcom projekt porozumienia z Wielką Brytanią.

„Nie będzie jednak ustępstw w sprawie fundamentalnych wartości, jak niedyskryminacja i swoboda przemieszczania się” - powtórzył.

„Jednocześnie zrobię wszystko, co w mojej mocy, by znaleźć rozwiązanie zadowalające również stronę brytyjską. Na dziś wynik referendum jest bardziej nieprzewidywalny, niż kiedykolwiek wcześniej. Czas jest kluczowy. Dlatego będę starał się z całych sił doprowadzić do porozumienia już w lutym. Nie będzie to łatwe, ale ciągle jest to możliwe” - powiedział przewodniczący Tusk.

Postulaty Londynu dotyczą wypracowania zasad współpracy między strefą euro a państwami spoza niej, wzmocnienia konkurencyjności, rynku wewnętrznego i ograniczenia ciężarów regulacyjnych oraz zachowania suwerenności państw i zwiększenia roli parlamentów narodowych.

Najtrudniejsze jest żądanie ograniczenia prawa do zasiłków dla imigrantów z innych krajów UE. Cameron proponuje, by osoby przyjeżdżające do Wielkiej Brytanii z innych państw unijnych dopiero po czterech latach uzyskiwały prawo do zasiłków związanych z zatrudnieniem albo mieszkaniami socjalnymi.

## **7. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA - Klauzula wzajemnej obrony: jaka rola UE?**

**Po atakach terrorystycznych w Paryżu Francja zwróciła się do państw członkowskich o pomoc, powołując się na tzw. klauzulę wzajemnej obrony zawartą w art. 42 (7) Traktatu o Unii Europejskiej. To pierwszy przypadek aktywowania tego artykułu. W rezolucji przyjętej w dniu 21 stycznia, posłowie stwierdzili, że współpraca w ramach klauzuli powinna być bodźcem do wzmocnienia europejskiego bezpieczeństwa i obronności i wezwali do większej roli instytucji UE.**

#### **4.1. Podstawy prawne**

- **Artykuł 42 (7) Traktatu o UE**

Klauzula została wprowadzona do Traktatu o Unii Europejskiej w 2009 roku. Stanowi ona, że w przypadku, gdy jakiegokolwiek państwo członkowskie stanie się ofiarą napaści zbrojnej, pozostałe kraje mają w stosunku do niego obowiązek udzielenia pomocy i wsparcia przy zastosowaniu wszelkich dostępnych im środków, zgodnie z art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych". Zobowiązania i współpraca w tej dziedzinie pozostają zgodne ze zobowiązaniami zaciągniętymi w ramach NATO.

Nie ustanowiono żadnej formalnej procedury dla powyższej klauzuli, a artykuł wprost nie nakłada obowiązku pomocy militarnej, a więc państwa neutralne – takie jak Austria, Finlandia, Irlandia, Szwecja – nadal mogą współpracować.

- **Jaka forma pomocy?**

Prośbę o pomoc złożono 17 listopada 2015 roku. Od tego czasu Francja prowadzi bilateralne rozmowy z państwami członkowskimi, by zebrać informacje o tym, jaka pomoc jest dostępna. Niektóre państwa wyraziły gotowość do udziału w operacjach antyterrorystycznych w Syrii i Iraku, inne chcą zwiększyć swoją obecność w międzynarodowych misjach i umożliwić Francji przesunięcie wojsk do innych regionów.

- **Rola UE**

Konkretna pomoc jest uzgadniana między państwami członkowskimi, dlatego rola UE jest ograniczona. UE może jednak ułatwić koordynację procesu.

21 stycznia posłowie przyjęli rezolucję, w której stwierdzili, że aktywacja klauzuli " jest okazją do ustanowienia podstaw dla silnej i zrównoważonej Europejskiej Unii Obronnej". Posłowie zwrócili się do wysokiej przedstawiciel UE ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do zaproponowania praktycznych rozwiązań i wskazówek związanych z klauzulą.

#### **4.2. Rezolucja PE ws. klauzuli wzajemnej obrony**

Decyzja Francji dotycząca powołania się na tzw. klauzulę wzajemnej obrony zawartą w art. 42 (7) Traktatu o Unii Europejskiej i prośba o pomoc państw UE w prowadzeniu "wojny"

przeciwko tzw. państwu islamskiemu (ISIS) powinna służyć jako zachęta do wzmocnienia europejskiego bezpieczeństwa i obrony, stwierdzili posłowie w rezolucji przyjętej w dniu 21 stycznia br. Wezwali w niej wysoką przedstawiciel ds. zagranicznych Federicę Mogherini do opracowania wytycznych dla podobnych przypadków w przyszłości, tak aby uniknąć konieczności wprowadzenia doraźnych środków i wyraźnie włączyć instytucje UE w rozwiązanie tej kwestii.

PE z zadowoleniem przyjmuje jednogłośnie wsparcie dla Francji ze strony wszystkich państw członkowskich UE, a w szczególności gotowość wszystkich państw członkowskich do zapewnienia wszelkiej niezbędnej pomocy i wsparcia. PE przypomina, że na klauzulę wzajemnej obrony powołano się po raz pierwszy i dlatego jest zdania, że obecny przypadek musi przyczynić się do pobudzenia dogłębnych dyskusji politycznych na temat wielowymiarowego charakteru europejskiego bezpieczeństwa i europejskiej obrony.

PE z zadowoleniem zauważa udostępnienie dodatkowych zdolności na walkę z terroryzmem; wzywa wszystkie państwa członkowskie do utrzymania bezwarunkowego i trwałego wsparcia oraz do utrzymywania swoich wkładów tak długo, jak to będzie konieczne.

PE uważa, że powołanie się na klauzulę wzajemnej obrony i klauzulę solidarności na mocy Traktatów ma przede wszystkim wymiar polityczny. Podkreśla, że kiedy któreś państwo powołuje się na te klauzule, to odpowiednim forum debaty politycznej są zarówno Rada Europejska, jak i Parlament Europejski.

Posłowie wyrażają jednak obawę, że zarządzanie pomocą i wsparciem na mocy klauzuli wzajemnej obrony na zasadzie dwustronnej – a taka zasada obowiązuje w obecnym przypadku – nie będzie możliwe w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich. Wzywają zatem Radę Europejską do nadania dynamiki dalszemu rozwijaniu klauzuli wzajemnej obrony oraz do **wzmocnienia roli odnośnych instytucji UE jako moderatorów**.

Posłowie ponawiają zawartą we wcześniejszych rezolucjach prośbę do wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa o zaproponowanie praktycznych ustaleń i wytycznych w celu zapewnienia efektywnych działań w odpowiedzi na powołanie się przez którekolwiek z państw członkowskich na klauzulę wzajemnej obrony, a także analizy roli, jaką powinny odegrać instytucje UE w sytuacji powołania się przez państwo członkowskie na tę klauzulę. Ubolewają jednak, że po tym, jak powołano się po raz pierwszy na klauzulę wzajemnej obrony, nie były dostępne żadne analizy ani wytyczne, wskutek czego w obecnej sytuacji wymagane są doraźne środki, doraźne zarządzanie i doraźna współpraca. Posłowie uważają, że pilnym priorytetem pozostaje sformułowanie praktycznych ustaleń i wytycznych na wypadek powołania się

państwa członkowskiego na klauzulę wzajemnej obrony w przyszłości. Podkreślają, że opracowując te wytyczne, należy wziąć pod uwagę doświadczenia dotyczące pierwszego przypadku powołania się na art. 42 ust. 7.

- **Wyjątkowa okazja do utworzenia Europejskiej Unii Obronnej**

PE jest zdania, że uruchomienie klauzuli wzajemnej pomocy stanowi wyjątkową możliwość, aby ustanowić podstawy dla silnej i trwałej Europejskiej Unii Obrony. PE jest zdania, że dopiero gdy UE będzie dysponowała niezależnymi zdolnościami w zakresie bezpieczeństwa i zdolnościami obronnymi, będzie ona odpowiednio wyposażona i gotowa do tego, by stawić czoło ogromnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego i zewnętrznego oraz wyzwaniom w tym zakresie.

Ponadto PE nalega, by państwa członkowskie stworzyły system uporządkowanej wymiany informacji i współpracy operacyjnej między służbami ds. zarządzania granicami, policją i innymi organami ścigania oraz system wymiany informacji wywiadowczych poprzez wzajemne połączenie krajowych baz danych oraz pełne wykorzystanie istniejących już ram, takich jak platforma bezpiecznej wymiany informacji i danych wywiadowczych (SIENA) Europolu oraz poprzez maksymalne wykorzystanie innych platform i usług Europolu.

PE jest przekonany, że w oparciu o istniejące możliwości państw członkowskich i Unii, potrzebna jest w UE stała cywilno-wojskowa kwatera główna działająca na szczeblu strategicznym i operacyjnym oraz że struktura ta powinna otrzymać zadanie polegające na planowaniu strategicznym i ewentualnościowym, w tym planowaniu obrony zbiorowej, którą przewidziano w art. 42 ust. 7 i art. 42 ust. 2 TUE, oraz na przyszłym jej realizowaniu w ścisłej współpracy z właściwymi strukturami NATO.

- **Deradykalizacja i polityka zagraniczna ws. przyszłości Syrii i Bliskiego Wschodu**

Nalega również na konieczność zastosowania kompleksowego podejścia do deradykalizacji, w tym działań na szczeblu krajowym skierowanych do młodych ludzi, zapobiegania brutalnemu ekstremizmowi i zwalczania terroryzmu, które koncentruje się na wzmocnieniu spójności społecznej, zapobieganiu przestępstwom, ukierunkowanych działaniach policji i działaniach w dziedzinie bezpieczeństwa przeprowadzanych w oparciu o precyzyjne podejścia i konkretne zagrożenia określone przez ludzi, a nie przez maszyny. Podkreśla ponadto potrzebę zaostrzenia przepisów regulujących nabywanie i posiadanie broni, przepisów eksportowych oraz nasilenia walki z nielegalnym przemytem broni.



PE apeluje o opracowanie wspólnej polityki zagranicznej UE w sprawie przyszłości Syrii i ogólnie Bliskiego Wschodu, w koordynacji ze wszystkimi właściwymi podmiotami jest zdania, że polityka ta powinna być integralną częścią przyszłej globalnej strategii UE.

Rezolucja została przyjęta stosunkiem głosów: 406 za, wobec 212 głosów przeciw i 51 wstrzymujących się.

## **8. SPRAWY ZAGRANICZNE - Zgoda PE na ratyfikację układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między UE a Kosowem**

**Parlament Europejski wyraził zgodę na ratyfikację układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między UE a Kosowem. Rezolucja PE została przyjęta stosunkiem głosów: 486 za, 102 przeciw, przy 81 głosach wstrzymujących się.**

„To jest bardzo dobra wiadomość i kolejny ważny krok na ścieżce Kosowa do integracji z UE. Po raz pierwszy UE i Kosowo podpiszą umowę kontraktową”, powiedziała sprawozdawczyni **Ulrike Lunacek** (Zieloni, Austria). „Teraz umowa musi wejść w życie niezwłocznie. To da ogromny pozytywny sygnał dla obywateli i gospodarki Kosowa. Realizacja porozumienia pomoże w instytucjonalizacji procesu reform. Przyniesie również nowe możliwości dla Kosowa w celu wzmocnienia stosunków z UE, a tym samym przyczyni się do stabilizacji całego regionu”, dodała

Układ ma wzmocnić współpracę gospodarczą i handlową oraz przybliżyć ten najbiedniejszy kraj Bałkanów do standardów unijnych. Układ przewiduje wzmocnienie dialogu politycznego między UE a Kosowem, a także rozwijanie relacji handlowych i współpracy w wielu sektorach, jak energia, ochrona środowiska oraz wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne. Ma też pomóc we wprowadzaniu unijnych standardów w Kosowie w takich dziedzinach jak zasady konkurencji, zamówienia publiczne, ochrona własności intelektualnej, ochrona konsumentów i administracja. Głosowanie PE otwiera drogę do formalnego zakończenia procesu ratyfikacji układu UE-Kosowo przez rządy państw członkowskich. Umowa ma wejść w życie w pierwszej połowie bieżącego roku.

## **9. SPRAWY ZAGRANICZNE - PE wzywa Mołdawię, Gruzję i Ukrainę do kontynuowania reform a Rosję do opuszczenia Ukrainy, Gruzji i Mołdawii**

**W przyjętej rezolucji pt. Układy o stowarzyszeniu / pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą, PE podkreśla swoje zdecydowane**

**poparcie dla integralności terytorialnej wszystkich trzech krajów i wzywa Federację Rosyjską do zakończenia okupacji Krymu oraz do natychmiastowego zaprzestania wszelkiego bezpośredniego lub pośredniego angażowania się w konflikt trwający na Ukrainie, a także w zamrożone konflikty w Gruzji i Mołdawii. Rok po tym, jak trzy ww. państwa ratyfikowały układy o stowarzyszeniu / pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu (AA / DCFTA) z UE, posłowie podkreślają pozostałe zadania odnośnie reform dla każdego kraju i odnotowują perspektywę referendum w Holandii w dniu 6 kwietnia holenderskiego w sprawie umowy UE-Ukraina.**

W rezolucji, w której posłowie z zadowoleniem przyjmują postęp Gruzji, Mołdawii i Ukrainy poczyniony na ich „wybranej ścieżce ściślejszej integracji politycznej i gospodarczej z Unią Europejską”, posłowie wzywają Rosję do zakończenia okupacji Krymu oraz do natychmiastowego zaprzestania wszelkiego bezpośredniego lub pośredniego angażowania się w konflikt trwający na Ukrainie, a także w zamrożone konflikty w Gruzji i Mołdawii.

Posłowie z zadowoleniem przyjmują fakt, że mimo negatywnych tendencji w regionie eksport z Gruzji i Mołdawii do UE wzrósł w pierwszych 12 miesiącach wykonywania DCFTA, przy czym import UE z Gruzji zwiększył się o 15 %, a jej ogólny udział w mołdawskim eksporcie wzrósł o 62 %. PE oczekuje podobnych pozytywnych tendencji w przypadku Ukrainy.

PE podkreśla, że wsparcie finansowe UE dla jej wszystkich partnerów jest uzależnione od realizacji konkretnych etapów reform.

- **Gruzja: niezależność mediów i sądów**

Eurodeputowani podkreślają, że wolność mediów, wolność słowa i pluralizm informacji to podstawowe wartości demokratycznego społeczeństwa. W związku z tym wyrażają zaniepokojenie niekorzystnym wpływem, jaki przypadki takie jak sprawa nadawcy Rustavi 2 wywierają na pluralizm mediów. Wzywają władze Gruzji, by zagwarantowały pluralizm mediów, niezależność redakcyjną i przejrzystość struktury własnościowej mediów, zwłaszcza w przeddzień wyborów parlamentarnych w 2016 r. Wyrazili aprobatę dla przedstawionego przez władze gruzińskie pomysłu wysłania misji ekspertów, złożonej z doradców wysokiego szczebla i obejmującej emerytowanych sędziów Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w celu nadzorowania toczącej się sprawy nadawcy Rustavi 2.

Eurodeputowani podkreślają również, że postępowania sądowe powinny być przejrzyste, bezstronne i wolne od nacisków politycznych i wzywają Gruzję, by kontynuowała i

doprowadziła do końca reformę sądownictwa, między innymi wzmacniając niezależność tego sektora i odpolityczniając prokuraturę. Wyrażają zaniepokojenie brakiem rozliczalności prokuratury oraz niejasnymi kryteriami powoływania prokuratorów i śledczych. Apelują o dalsze wysiłki zmierzające do zapewnienia pełnej niezależności, skuteczności, bezstronności i profesjonalizmu w sądownictwie, w tym w prokuraturze i ministerstwie spraw wewnętrznych oraz w nowo utworzonych służbach bezpieczeństwa, obejmujące kontrolę parlamentarną działalności tych dwóch ostatnich organów. Wyrażają zaniepokojenie z powodu powszechnego stosowania, zwłaszcza w odniesieniu do polityków i aktywistów, tymczasowego aresztowania, które powinno być środkiem wyjątkowym stosowanym wyłącznie w nagłych i jednoznacznych sytuacjach. Przypominają oświadczenie Komisji Weneckiej Rady Europy z dnia 22 września 2015 r. w sprawie nieuzasadnionej presji wywieranej na sędziów gruzińskiego trybunału konstytucyjnego i wzywa rząd Gruzji do podjęcia stosownych działań, w tym odpowiednich środków, w celu zapewnienia ochrony członkom tego trybunału i ich rodzinom, do przeprowadzenia kompleksowego dochodzenia w sprawie wszystkich przypadków zastraszania oraz do doprowadzenia sprawców przed wymiar sprawiedliwości.

- **Mołdawia: nowy rząd musi poczynić postępy**

PE z zadowoleniem przyjmuje utworzenie nowego rządu po długim okresie stagnacji i nieudanych próbach stworzenia nowego rządu w dniach 4 i 13 stycznia 2016r. PE wzywa siły polityczne w Mołdawii do bezzwłocznego przyspieszenia procesu reform z korzyścią dla wszystkich obywateli tego kraju, m.in. w celu spełnienia wymogów Banku Światowego i Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). Zachęca do uniknięcia tragicznych konsekwencji geopolitycznych dalszego kryzysu politycznego oraz przypomina mołdawskim partiom o konieczności wzmocnienia politycznej stabilności w celu zapewnienia trwałego sukcesu reform i wyraża nadzieję, że nowy rząd będzie w stanie osiągnąć konkretne wyniki.

Posłowie wzywają władze, aby w pełni i dokładnie zbadały skandal korupcyjny i kradzież 1 mld EUR z systemu bankowego, postawiły winnych przed wymiarem sprawiedliwości i dopilnowały zwrotu skradzionych pieniędzy.

PE wyraża poważne zaniepokojenie faktycznym brakiem stabilności politycznej o charakterze systemowym, który utrzymuje się od wyborów parlamentarnych z dnia 30 listopada 2014 r., oraz uważa, że obecny impas polityczny w Mołdawii osiągnął punkt krytyczny, w którym grozi destabilizacją instytucji krajowych oraz zagraża gospodarce.

PE apeluje o przeprowadzenie kompleksowej reformy sektora mediów oraz zagwarantowanie pełnej przejrzystości struktury własnościowej mediów.

- **Ukraina: w cieniu Rosji, korupcji i holenderskiego referendum**

Eurodeputowani potępiają fakt, że Federacja Rosyjska jednostronnie zawiesiła swoją umowę o wolnym handlu z Ukrainą, wprowadziła drastyczne ograniczenia handlowe dotyczące przywozu towarów ukraińskich do Rosji i utrudnia przewóz towarów do państw trzecich, naruszając porozumienie WTO i inne dwustronne porozumienia handlowe. Apelują do UE, aby wspierała Ukrainę w obecnych i przyszłych sporach z Rosją prowadzonych na forum WTO.

PE ubolewa nad faktem, że trwająca agresja rosyjska doprowadziła do tragicznej sytuacji humanitarnej w Donbasie i że odmawia się dostępu do okupowanych regionów ukraińskim i międzynarodowym organizacjom humanitarnym. PE wyraża głębokie zaniepokojenie problemami humanitarnymi, jakie stwarzają warunki życia ponad 1,5 mln osób wewnętrznie przesiedlonych; jest głęboko zaniepokojony łamaniem praw człowieka na okupowanym przez Rosję Krymie, zwłaszcza tragiczną sytuacją Tatarów krymskich, oraz podkreśla potrzebę dalszej pomocy finansowej dla Ukrainy.

PE z zadowoleniem przyjmuje aktywne wsparcie i solidarność UE w sferze energetyki, co umożliwiło wznowienie dostaw rosyjskiego gazu na Ukrainę w sezonie zimowym 2015/2016. Wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystywania potencjału Ukrainy w zakresie tranzytu i do wzmocnienia współpracy, aby zabezpieczyć dostawy energii zarówno do UE, a także uniknąć budowy nowych gazociągów omijających Ukrainę, w szczególności, jeśli chodzi o realizację projektu „Nord Stream II”, dotyczącego dostaw rosyjskiego gazu do Europy, który to projekt mógłby okazać się szkodliwy z punktu widzenia unijnej strategii dotyczącej dywersyfikacji źródeł energii oraz z punktu widzenia prawa UE. Popiera zamiar wspierania przez UE pełnej integracji rynku energii z Ukrainą za pośrednictwem Wspólnoty Energetycznej oraz zmniejszenia zależności energetycznej bez nakładania nadmiernych obciążeń na gospodarstwa domowe.

PE podkreśla, że największym wyzwaniem dla działań reformatorskich jest powszechna korupcja. Przyjmuje z zadowoleniem podjęte dotychczas decyzje, takie jak ustanowienie przepisów, instytucji (krajowe biuro antykorupcyjne, krajowa agencja ds. zapobiegania korupcji i specjalny prokurator ds. korupcji) i mechanizmów antykorupcyjnych, a także utworzenie Państwowej Agencji ds. Odzyskiwania Dochodów z Korupcji. Ponadto z zadowoleniem przyjmuje niedawne przyjęcie ustawy o finansowaniu partii politycznych z budżetu państwa, która wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2016 r., oraz ustawy o zamówieniach publicznych.

PE odnotowuje zbliżające się holenderskie referendum konsultacyjne w sprawie AA/DCFTA między UE a Ukrainą; ufa, że holenderskie społeczeństwo podejmie decyzję na podstawie zalet umowy, uznając wymierne skutki, jakie będzie ona miała dla UE i dla Holandii w szczególności.

*Procedura: rezolucja nielegislacyjna*

## **10. ŚRODOWISKO / ZDROWIE PUBLICZNE - Zatwierdzono skład i zadania parlamentarnej komisji śledczej do spraw fałszowania testów emisji spalin**

**Parlament powołał w dniu 21 stycznia br. 45 osobową komisję śledczą do zbadania naruszenia przez producentów samochodów przepisów unijnych dotyczących testów emisji spalin. Komisja chce też odpowiedzieć na pytanie, czy państwa członkowskie i Komisja Europejska wystarczająco sumiennie egzekwowały standardy UE. Raport częściowy ma być gotowy za 6 miesięcy, a końcowy za rok.**

Posłowie zatwierdzili skład parlamentarnej komisji śledczej do pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym (EMIS). Pierwsze posiedzenie, na którym wybrany zostanie przewodniczący i wiceprzewodniczący komisji, odbędzie się w lutym.

Komisja śledcza zbada, czy rzeczywiście:

- Komisja Europejska nie dosyć skrupulatnie nadzorowała rzetelność badań emisji;
- Komisja i państwa członkowskie zaniechały nadzoru oraz właściwych i skutecznych działań w celu wyegzekwowania zakazu stosowania "niesprawnych urządzeń";
- Komisja nie wywiązała się z obowiązku wprowadzenia testów odzwierciedlających faktyczny poziom emisji spalin w rzeczywistych warunkach drogowych;
- państwa członkowskie zaniechały ustanawiania przepisów określających skuteczne, proporcjonalne i prewencyjne kary wobec producentów samochodów naruszających prawo;
- Komisja i państwa członkowskie posiadały dowody świadczące o wykorzystywaniu "niesprawnych urządzeń" zanim 18 września 2015 wybuchł skandal.

Propozycja powołania komisji śledczej była następstwem wykrycia w Stanach Zjednoczonych, że Volkswagen stosuje specjalne oprogramowania, aby zaniżyć w testach laboratoryjnych poziomy emisji NOx. W październiku Parlament przyjął rezolucję wzywającą do wszczęcia szczegółowego dochodzenia w sprawie roli i obowiązków Komisji i państw członkowskich oraz do ujawnienia przez Komisję i państwa członkowskie ich

rzeczywistego stanu wiedzy w sprawie łamania przepisów i podjętych w konsekwencji działań.

## **11. ZDROWIE PUBLICZNE - Mniej cukru w jedzeniu dla niemowląt**

**Parlament Europejski odrzucił w środę (20 stycznia) projekt Komisji Europejskiej dot. jedzenia dla dzieci. Zgodnie z propozycją KE zawartość cukru w produktach dla niemowląt mogłaby nadal trzykrotnie przekraczać dawkę zalecaną przez Międzynarodową Organizację Zdrowia.**

W czasie posiedzenia plenarnego w dniu 20 stycznia br. europarlamentarzyści odrzucili projekt Komisji Europejskiej, który zakładał utrzymanie obowiązującego maksymalnego poziomu zawartości cukru w pożywieniu dla niemowląt. Obecnie obowiązujący limit jest trzykrotnie większy niż wynika z zaleceń Międzynarodowej Organizacji Zdrowia (WHO).

WHO zaleca, by udział cukrów prostych w jedzeniu dla niemowląt nie przekraczał 10 proc. wartości energetycznej produktu. Propozycja Komisji zakładała utrzymanie trzydziestoprocentowego udziału cukru.

„Dzisiejsze głosowanie jest ważnym krokiem ku zapewnieniu, że unijne regulacje dotyczące żywności dla dzieci są stworzone z myślą o ich zdrowiu” – powiedział europarlamentarzysta **Keith Taylor** (Zieloni, Wielka Brytania), który zgłosił sprzeciw wobec proponowanych przepisów.

Zdaniem Taylora tak duża zawartość cukru w pożywieniu dla dzieci będzie wpływała na kształtowanie nawyków żywieniowych dzieci i przyczyni się do wzrostu otyłości. „Jeśli chodzi o jedzenie dla niemowląt i małych dzieci zawartość cukru powinna być minimalna” – dodaje europoseł. Parlament Europejski będzie, więc dążył do obniżenia maksymalnego udziału cukru w jedzeniu dla niemowląt do poziomu zalecanego przez WHO.

PE uważa, że nieprawidłowe odżywianie się jest obecnie zdecydowanie najczęstszą przyczyną chorób i zgonów na świecie – częstszą niż tytoń, alkohol i brak aktywności fizycznej łącznie. PE zauważa, że w części 3 załącznika I do rozporządzenia delegowanego zezwala się, aby 30% wartości energetycznej żywności dla dzieci pochodziła z cukrów (7,5 g cukru/100 kcal oznacza 30 kcal z cukru w 100 kcal łącznej energii). Ponieważ postanowienie części 3 załącznika I jest sprzeczne z wszelkimi zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO)<sup>(4)</sup> – która zaleca ograniczenie spożycia cukrów prostych do poniżej 10 % całkowitej energii przyjmowanej w pokarmach, a także dalsze ograniczenie do poniżej 5 % całkowitej

energii przyjmowanej w pokarmach w celu osiągnięcia dodatkowych korzyści zdrowotnych – oraz komitetów naukowych państw członkowskich, które zalecają znaczne ograniczenie całkowitego spożycia cukru oraz mając na uwadze, że wprowadzanie takiej żywności – zwłaszcza na tak wczesnym etapie – prawdopodobnie przyczyni się do zwiększenia poziomu otyłości u dzieci i może wpłynąć na kształtujące się upodobania smakowe dzieci a także, że w szczególności w przypadku niemowląt i małych dzieci poziom dodawanego cukru należy ograniczyć do minimum - PE wyraził sprzeciw wobec rozporządzenia delegowanego Komisji.

PE uważa, że rozporządzenie delegowane nie zawiera środków wystarczających do ochrony niemowląt i małych dzieci przed otyłością oraz że maksymalny dopuszczalny poziom cukru powinien zostać znacznie obniżony zgodnie z zaleceniami WHO. W opinii PE, zgodnie z zasadą ostrożności, powstające technologie takie jak GMO i nanotechnologie, których długoterminowe zagrożenia nie są znane, powinny być zakazane w produktach zbożowych przetworzonych i żywności dla dzieci.

PE jest zdania, że przy uwzględnieniu globalnych zaleceń dotyczących zdrowia publicznego, w tym rezolucji WHA nr 63.23, globalnej strategii karmienia niemowląt i małych dzieci WHA oraz globalnego wpływu wywozu z Unii do państw trzecich, należy wyraźnie określać w etykietowaniu i wprowadzaniu do obrotu żywności dla niemowląt, że produkty te nie są odpowiednie dla niemowląt poniżej szóstego miesiąca życia, i nie podważać zalecenia, co do wyłącznego karmienia piersią do szóstego miesiąca życia. Uważa zatem, że etykietowanie i wprowadzanie do obrotu należy poddać przeglądowi zgodnie z zaleceniami WHA dotyczącymi żywności dla niemowląt i małych dzieci.

PE uważa ponadto, że w celu zapewnienia przejrzystości i zbudowania zaufania publicznego do instytucji unijnych i podejmowania decyzji przez UE należy podać do wiadomości publicznej listę „spotkań dwustronnych” (wraz z ich terminami i listą uczestników) przeprowadzonych przez Komisję z zainteresowanymi stronami podczas przygotowywania rozporządzenia delegowanego.

Sprzeciw został przyjęty 393 głosami za, przy 305 głosach przeciw i 12 wstrzymujących się.

## **12. RYNEK CYFROWY - PE wzywa do wzmocnienia europejskiego rynku cyfrowego**

**Parlament Europejski przyjął rezolucję wzywającą do wzmocnienia europejskiego rynku cyfrowego.**

Posłowie m.in. sprzeciwili się stosowaniu praktyki geo-blocking, czyli blokowania dostępu online do towarów i usług na podstawie ich adresu IP, adresu pocztowego lub kraju wydania kart kredytowych. Posłowie chcą, aby Europa wykorzystwała możliwości i otworzyła się na nowe technologie, takie jak „Big Data”, „cloud computing” lub drukowanie 3D.

Dodatkowo, PE wzywa do większej liberalizacji i otwartej polityki wobec platform internetowych.

**Opracowała:  
dr Magdalena Skulimowska<sup>1</sup>**

---

<sup>1</sup> Na podstawie informacji PE, debat w PE, informacji prasowych PAP i KE oraz innych.